

Colofon

Initiatiefgroep wijkmagazine

Dick Wouters (voorzitter)

Tony van der Haar (opbouwwerker Libertas)

Secretaris (vacant)

Penningmeester (vacant)

Redactie:

Hilde van Dijk (opmaak)

Ineke Kester (eindredactie)

Lia van der Laan

Gerard J. Telkamp (eindredactie)

Evert-Jan Westerveld

Dick Wouters (foto's)

Druk: Drukkerij De Bink, Leiden

Morsetekens verschijnt voor het gehele Morsdistrict ten westen van de spoorlijn in een oplage van 4200 exemplaren met een frequentie van 4x per jaar

Omslagfoto: B & W met kinderschaar en buurtbewoners op Luchtmansplein

Correspondentie:

Wijkmagazine 'Morsetekens'
p/a Buurtcentrum Morschwijk
Topaaslaan 19
2332 JC Leiden
www.morsetekens.nl
info@morsetekens.nl

Sluitingsdatum insturen kopij
21 november 2016

Verschijningsdatum volgend nummer:
circa midden december 2016

Morsetekens digitaal:

Morsetekens is ook digitaal beschikbaar op onze website:
www.morsetekens.nl

Positieve energie

Het is september, we zijn aangeland bij de 11e editie, nummer drie van het derde jaargang van het wijkblad Morsetekens. Na de 'rustige zomermaanden' moest de redactie enkele bescheiden auteurs over de streep trekken om een stukje aan te leveren. Dat is gelukt, we menen weer een interessant nummer te hebben voor u.

Een zeer memorabele dag voor de wijk was 23 augustus, de dag dat de Morswijk een primeur had. Burgemeester Lenferink en wethouders en gevolg maken dit najaar en volgend jaar college-toers door alle wijken van Leiden om de plussen en minnen van die wijken met eigen ogen te aanschouwen en te bespreken met direct betrokkenen en belanghebbenden. En zo hebben ze er in de raadzaal een duidelijk beeld bij.

De eerste toer vond plaats in de Morswijk. Het weer liet zich van zijn beste kant zien (vanwege de zwaar zomerse temperaturen moest het hitteprotocol opgediept worden ; > 30 graden). Desondanks hebben betrokkenen op een aantal plekken in de wijk met B&W gesproken over geslaagde en minder geslaagde situaties in de wijk.

Graffiti, verkeerssituatie Diamantplein, hoogbouw, Robijnhof en Morspark zijn onder andere aan de orde gekomen, u leest het in dit blad. Het college van B&W gaf aan onder de indruk te zijn van alle initiatieven die in deze wijk plaatsvinden, de positieve energie die vrijwilligers erin steken en neemt de bespreekpunten mee. Aanwezige wijkbewoners waardeerden dit zeer.

Wij hopen dat meer buurtbewoners hun positieve energie willen inzetten voor de wijk. Dit kan bv. door aan te sluiten bij initiatieven van het Mors-panel (werkgroep Verkeer, de Werkgroep Winkels, de Werkgroep Communicatie, de Werkgroep Samenhang) of andere vrijwilligersinitiatieven. Ook hier treft u diverse voorbeelden van aan in dit blad. Want alleen op deze wijze kan onze wijk groeien en bloeien. Op deze wijze gaan we hopelijk – tegen de cyclische natuurwetten in – geen koud maar een warm najaar tegemoet.

Aan vrijwilligers is altijd behoefte, de werkgroepen kunnen extra vrijwilligers gebruiken en dat geldt ook voor het Morspanel zelf. Aanmelden kan bij wijkregie@leiden.nl of bel met Tony van der Haar 06 -21284806
Vrijwilligers voor Morsetekens: info@morsetekens.nl

Ineke Kester

B & W op de fiets door de Mors: collegevoer

Op een bloedhete dinsdag 23 augustus was het zover. Voor het eerst fietsten burgemeester Henri Lenferink en alle vijf wethouders plus de gemeentesecretaris via Transvaal door de Mors. Op negen plekken in de Mors ten westen van de spoorlijn werd stilgestaan. Daar kreeg de fietsploeg voorlichting over problemen en successen in de wijk. Wijkbewoners en leden van het Morspanel gaven informatie. De tocht was georganiseerd door de buurtvereniging van Transvaal, het Morspanel en wijkregisseur Chrissie van der Meijden. Het schema was buitengewoon strak: tussen 17 en 18.50 u. moesten in totaal dertien halteplaatsen worden aangedaan. Bij elke stop werd een quizvraag met vier mogelijke antwoorden gesteld. Voor ieder goed antwoord kreeg men een witte Leidse sleutel.

Transvaal

De fietstocht begon in Transvaal, aan de overkant van de spoorlijn. Eigenlijk hoort Transvaal ook bij het Morsdistrict (alles ten westen van het Galgewater), maar deze buurt heeft een eigen buurtvereniging. In Transvaal kregen B & W informatie over de negatieve gevolgen van de verkamering, de lawaaioverlast van de dubbeldeks-treinen rond de spoorwegovergang, een geslaagd initiatief voor een speeltuintje en problemen rond bovengrondse vuilcontainers.

Graffiti-gedoogbeleid

De eerste pleisterplaats in de Mors ten westen van de spoorlijn was de Damlaantunnel. Dit is een officiële gedoogplek voor graffitikunst. Zoals de lezers van dit blad weten, heeft Morsetekens daar al de nodige aandacht aan besteed. Redacteur Gerard Telkamp, ook lid van het Morspanel, wees op de discussie die in het blad gevoerd is en overhandigde de in het blad gepubliceerde uiteenlopende meningen op een A4. Vanwege de korte beschikbare tijd gaf hij B & W een woord van 22 lettergrepen cadeau:

GELEGALISEERDEGRAFFITISPUITPLEKKENVERORDENINGS-PROBLEMATIEK.

Wel maakte de "gastheer" van de tunnel van de gelegenheid gebruik om erop te wijzen dat de graffiti misschien wel een bijzondere vorm van kunst in de openbare ruimte zijn en dat de Mors daarvan (niet van graffiti) een onsje meer zou kunnen gebruiken. Het enige dat erop lijkt zijn nu de beeldengroep "het gezin" in het plantsoen aan de Van Baerlestraat en (wel erg aan de rand van de wijk) het gevaarte van cortenstaal (van beeldhouwer Frans de Wit) aan de Plesmanlaan bij het Pesthuis. Trouwens, het goede antwoord op een quizvraag over de opinie over graffiti, van de bij velen bekende

buurtpostbode Ger, werd door minder dan de helft van het college gegeven: "Ik vind het geweldig: veel beter dan die kale muren".

redacteur Gerard Telkamp geeft uitleg over de graffiti

Verkeer Diamantlaan en Diamantplein

Daarna was het woord aan verkeersdeskundige en lid van het Morspanel Alex van Loon. Hij liet het college zelf lopend, met de fiets aan de hand, de weg vinden vanuit de tunnel richting het winkelcentrum. De gewijzigde weginrichting, na de herinrichting van een paar jaar geleden, sluit niet aan op de logische looproute voor voetgangers.

Volgens die inrichting zouden de voetgangers het trottoir moeten volgen en pas bij de zebra oversteken. Maar omdat de zebra als het ware om de hoek ligt, ziet het autoverkeer de oversteek-plaats te laat. Daardoor ontstaan gevaarlijke situaties. De voetgangers steken nu diagonaal de ingewikkelde kruising over. In een quizexperiment waarin sleutels te verdienen waren, bleek ook het hele college schuin over te steken. Dat geeft aan dat de zebra niet in de logische looproute tussen tunnel en winkels ligt. Een gesprek voor een betere oplossing is wenselijk.

Het college maakte een tussenstop in lunchcafé Deksel, Graanaatplein 1, waar een verfrissend drankje en een "koekje van eigen deeg" werden aangeboden. Op dit rustpunt werd vervolgens de volgende quizvraag gesteld: welke vorm(en) van begeleiding vinden er NIET plaats in Trisor aan de Diamantlaan: a) begeleid wonen; b) begeleid werken; c) begeleid re-integreren; en d) begeleid leren. Het derde antwoord was goed / fout. De maatschappelijke organisaties 's Heeren Loo en Rivierduinen doen hier de begeleiding van wonen, leren en werken.

Alex van Loon gaf hierna toelichting over de hieronder beschreven verkeersknelpunten en hij bood suggesties om de verkeerssituatie veiliger te maken.

De vernieuwde maar onduidelijke weginrichting van Diamantlaan/Robijnstraat leidt hier tot een onveilige situatie. Kwetsbare voetgangers durven de Diamantlaan niet meer over te steken, omdat een veilige oversteekvoorziening ontbreekt. (Vroeger lag er een zebra.) Ook het oversteken van het erlangs liggend fietspad wordt als onveilig ervaren vanwege de hoge snelheid van (brom)fietsers. Er zijn al ongelukken gebeurd, met valpartijen door de slecht zichtbare onveilige stoepranden. We willen graag in gesprek om de situatie ter plekke structureel te verbeteren.

Helaas maken er nogal wat automobilisten gebruik van het fietspad dwars over het Diamantplein. Samen met het laden en lossen van in het bijzonder de Jumbo is het resultaat een onoverzichtelijke situatie, die vooral rond de schooltijden tot (bijna-)ongelukken leidt. Ook op dit punt en hierover willen we graag een gesprek met de gemeente.

Alex van Loon geeft uitleg bij Deksel

Hoogbouw in de Hoge Mors

In een wooncomplex in de Hoge Mors werd enthousiast verteld hoe bewoners zich inzetten voor de leefbaarheid. Er worden burendagen georganiseerd en bloembakken met geraniums zorgen voor een gezellige sfeer. Ook is er een minibieb, waar bewoners hun gelezen boeken in kunnen zetten; anderen nemen ze weer mee. En door kunst van de bewoners zelf zien de portieken er vrolijker uit. Ook onderhoudt een bewoner met groene vingers en met veel toewijding perken op de binnenplaats.

Daarna werd hier gesproken over de toegenomen overlast van sommige bewoners. B & W werd gevraagd de betrokken instanties te stimuleren meer rekening te houden met de draagkracht van buurten en wijken om met lastige bewoners samen te leven. Goede begeleiding blijft belangrijk, maar veel overlast kan worden voorkomen door meer duidelijkheid te geven over huis- en gedragsregels en over sancties wanneer bewoners zich daar regelmatig niet aan houden.

Wij (bewonerscommissie) hebben warme belangstelling ervaren van Burgemeester en Wethouders. Zij dachten mee over onze problemen en hadden waardering voor onze inzet. Er was nog een grote verrassing, want we kunnen misschien subsidie krijgen vanuit de WMO voor een lift in ons wooncomplex. Dan kunnen bewoners hier ook blijven wonen wanneer ze ouder worden.

Robijnhof

Het college deed ook Robijnhof aan. Jos van Iersel legde uit waar de zorgen in de wijk vandaan komen en hoe dat in de klankbordgroep wordt opgepakt. Aan het college is gevraagd om, zoals eerder is afgesproken, de uitkomst daarvan serieus te nemen en spelregels en kaders voor een verantwoorde tijdelijke bewoning vast te stellen. Het college was hiervan op de hoogte. Meer hierover in de Nieuwsbrief over Robijnhof en in de volgende Morsetekens.

Jos van Iersel vertelt over Robijnhof

Morspark

Voorlichting over het Morspark werd vervolgens gegeven door Koen Wessels, een bij het project betrokken buurtbewoner. Enkele jaren geleden ontstond het idee voor het Morslint, een groene wandelroute door de Hoge Mors. Toen werd al snel duidelijk dat het enige stukje natuur in de buurt daar zeker onderdeel van zou moeten uitmaken. Zoals dit stuk groen in de omgeving van buurthuis Morschwiick er nu voorstaat, nodigt het niet uit tot gebruik. Het zou toegankelijker en opener moeten worden. In een proces van buurtparticipatie waaraan tientallen buurt- en wijkbewoners hebben meegedaan, is het plan voor het Morspark als apart project verder ontwikkeld. De gemeente heeft nu aangekondigd een budget ter beschikking te stellen en er zijn vanuit de gemeente een projectleider en andere ondersteuning gekomen. Er wordt nu gewerkt aan het aanboren van aanvullende fondsen. Het valt te hopen dat de gemeente het project blijft ondersteunen, ook als deze externe werving tegenvalt. Het Morspark wordt een belangrijke schakel in het Morslint en vormt letterlijk en figuurlijk een element van verbinding.

foto rechtsboven: het College luistert bij het a.s. Morspark naar de uitleg van Koen Wessels

foto onder: op de fietsersbrug met Sietse de Boer

Ontsluiting Bio-Science Park

Sietse de Boer van de bewonersgroep van het Jan Paetsplein e.o. in de Bockhorst nam het estafettestokje over. Hij besprak de vorderingen van het grootschalige OBSP-project en wees het college op het ondoelmatig aangebrachte nieuwe stuk asfalt op de Dr Lelylaan ter hoogte van de fietsbrug. Een stuk prachtig glad asfalteren en dan net daarvoor grote gaten laten liggen. Dat is niet logisch en kost veel meer geld. In het algemeen is de pleingroep heel tevreden over het driehoeksoverleg met de gemeente en met bouwer Heijmans. Dat geldt ook voor de bewonersparticipatie in de wijziging van het plan voor de nu in aanbouw zijnde fietstunnel onder het kruispunt Dr Lelylaan-Haagsche Schouwweg. Het college toonde zich onder de indruk van de effectiviteit van de betrokkenheid van buurtbewoners.

Bockhorst

Verderop in de Bockhorst werd het college door een grote groep kinderen op een heuse rode loper onthaald. Hoe leuk is dat, de burgemeester op bezoek! Joost van der Wal, buurtbewoner en lid van het Morspanel, vertelde met enige trots over het prachtige groene wijkje in de Mors. Er werden complimenten overgebracht aan het college over de manier waarop het steeds meer in contact staat met de mensen. Dat gebeurt bijvoorbeeld

via het Morspanel en de wijkregisseur. Een kritische noot werd ook meegegeven: blijf vooral investeren in het groen en in het groenonderhoud en in voorzieningen in en om de wijk, onder andere maar niet alleen in speeltoestellen en andere zaken die voor de opgroeiende jeugd van belang zijn.

op het Luchtmansplein is de rode loper uitgelegd

Jacob Catslaan

De finish van de collegetoer vond plaats op het grasperk van de Jacob Catslaan. Met een vertraging van zo'n 40 minuten, bij zoveel interessants was onderweg stilgestaan. De College Tour eindigde hier met applaus voor de fietsploeg, waaronder de voormalige laanbewoonster wethouder Marleen Damen. De toer eindigde inhoudelijk ook op een positieve noot. Sinds jaar en dag heeft de Jacob Catslaan een eigen website en een laancommissie, met een laanfeestcommissie die allerlei activiteiten organiseert, zoals het jaarlijkse laanfeest in september en de kerstzang met de kerstdagen. Het "groene-laancomité" (Peter van Meurs, Rogier de Boer, Claas Griffioen en Jos van Noort) heeft vorig jaar via een burgerinitiatief namens alle bewoners zaken met betrekking tot de inrichting van de Jacob Catslaan onder de aandacht van de gemeente gebracht. De bedoeling was herstel van de bomenaanplant in het midden-deel van de laan. Na terugkeer van het laankarakter zou een robuuste groene verbinding ontstaan tussen het plantsoen aan de Vondellaan en het park Kweeklust. Door ziekte kwetsbare kastanjabomen werden vervangen door bomen van gelijke omvang. Ook is er een vaste kerstboom geplaatst in het midden van het grasveld. En aan het begin van de laan bij de vlaggenmast is begin 2016 een mooi vaste-plantenplantsoen

aangelegd, met een hoge mate van inspraak van de bewoners. De bewoners van de Jacob Catslaan zijn dik tevreden over de constructieve samenwerking met de gemeente, van opzichter, voorman en beleidsmedewerkers tot ijverige medewerkers van groenbeheer. Uit dankbaarheid voor dit alles bood de Laan op de finish het college en andere betrokkenen een hapje en drankje aan.

het College van B&W op de Jacob Catslaan

Eind goed, al goed?

Bij de prijsuitreiking bleek dat wethouder Roos van Gelderen de meeste sleutels voor goede antwoorden had verzameld. Zij kreeg de prijs uitgereikt: een diner-bon voor eet-café Deksel. Burgemeester Lenferink bedankte iedereen die had meegewerkt aan dit werkbezoek. Volgens hem had het college veel geleerd over zaken die anders niet of te weinig onder de aandacht komen.

Kortom, voor herhaling vatbaar? Met deels dezelfde, deels nieuwe pleisterplaatsen? Over twee jaar weer? (Het college bezoekt alle tien Leidse wijken in twee jaar.) Wie zal het zeggen?

N.B. Voor dit verslag is gebruik gemaakt, vaak woordelijk, van verslagen van degenen die informatie gaven op de halteplaatsen van College Tour. Met dank voor hun medewerking. En dank aan wijkregisseur Chrissie van der Meijden voor haar organisatie en improvisatie en aan Karin Witteman (Sociaal Wijkteam), die meefietste en vele fraaie foto's leverde. (GJT)

foto rechtsboven: Morspanellid Anton Dronkers in gesprek met wethouder Laudy

foto onder v.l.n.r. Roos van Gelderen, Mustafa Kus en Tony van der Haar

Leids Damgenootschap in Denksportcentrum

Kom dammen bij het Leids Damgenootschap! (LDG) Dammen? Saaï, niks voor mij? Lees toch vooral door. Misschien toch niets voor de lezers van dit blad. Ooit wist zevenvoudig Wereldkampioen Iser Koepman de mensen over de streep te trekken. Voor een publiek van veertig toehoorders demonstreerde hij de schoonheid van het damspel. Resultaat: achttien nieuwe leden voor een Nederlandse damclub. Het LDG is een van de oudste sportverenigingen in Leiden, met meer dan honderd jaar historie. LDG speelt elke donderdagavond vanaf acht uur in het Denksportcentrum aan de Robijnstraat. Zeventien leden in de leeftijd van 20+ tot 70+ komen daar wekelijks samen voor een potje dam.

Naamloos skelet en Schijf van Vijf

En er valt van alles te beleven! Wat bijvoorbeeld te denken van Hans Tangelder, met afstand de meest spectaculaire speler van LDG. De meest onmogelijke systemen trekken aan het geestes-oog voorbij. Naamloos Skelet (dat is niet verzonnen), een kreupele variant, Hans draait er zijn hand niet voor om. Maar zijn stokpaardje is toch wel zijn zelf verzonnen KVO: de Kromme Vleugel Opsluiting. 'Gelukkig' vergist Hans zich ook regelmatig. Heroïsche overwinningen wisselen af met de meest verschrikkelijke nederlagen. Hoe dan ook: leuk om naar te kijken.

Voor de instappers op latere leeftijd mag Peter van der Berg niet ongenoemd blijven. De vijftig gepasseerd maakte hij zich de spelregels eigen. We zijn nu een aantal jaren verder en Peter heeft zich ontwikkeld tot een geduchte tegenstander. Af en toe zorgt hij zelfs voor een stunt door een sterke tegenstander te vloeren. Niet zo lang geleden ging zelfs een Nationaal Meester voor de bijl.

Ook Dick den Ouden is zo'n voorbeeld van laat beginnen. Ondanks zijn late startdatum bracht hij als 70-plusser onlangs een theoretisch nieuwtje. De schijf onderin de linkerhoek, de schijf die iedereen zo snel mogelijk in het spel probeert te brengen, laat Dick juist het liefst de gehele partij staan. En die schijf blijkt in het eindspel van de partij vaak een dankbare steunpilaar. Reden om de schijf op veld vijf (elk veld op het dambord heeft een eigen nummer) zo lang mogelijk op de plek te laten. En daarmee heeft Dick de theorie verrijkt met de Schijf van Vijf. Het onbetwistbare uithangbord van LDG is toch wel Nationaal Grootmeester Evert Bronstring. In zijn jonge jaren een van de sterkste spelers van Nederland. Zijn compromisloze speelstijl doet zelfs de grootste spelers beven van angst. Zo ging de landelijk bekende Ton Sijbrands al eens tegen Evert onderuit. Evert draait al zo'n zestig jaar mee, maar is nog steeds een groot genieter. Dagelijks komt het dambord op tafel.

Zijn vele studies leiden soms tot wonderbaarlijke vondsten, die hij trots op de clubavond van LDG laat zien. Ook in de wedstrijd is Evert nog steeds niet te onderschatten. Hij won de bekercompetitie van de club en op een haar na het clubkampioenschap van LDG.

Speelt LDG nog meer competities? Jazeker. Regelmatig wordt er een avondje gesneldamd, er is een zomertoernooi, met Kerst en Pasen zijn er wedstrijden met Grote Prijzen, en er is competitie tegen andere verenigingen. Alle wedstrijden worden met een klok gespeeld. Op de donderdagavond eindigen de partijen rond half elf. Bij LDG is alles mogelijk voor de nieuwkomer. Alleen even een kijkje nemen, een partijtje met of zonder klok tegen een van de leden of gelijk vol erin met een officiële partij. En denkt de lezer van dit blad dat het wel wat voor hem of haar is, dan kan hij of zij lid worden. In het nieuwe seizoen is iedereen welkom.

Meer informatie: www.leidsdamgenootschap.nl

Evert Dollekamp

Opgroeien in de Mors : Tesselschadestraat nummer acht

door Jeanne Sitskoorn - van Egmond

Nummer acht was ons huisnummer in de Tesselschadestraat. Ik heb er vanaf voorjaar 1934 tot mijn trouwdag op 28 mei 1957 gewoond. We hadden thuis een melkzaak en die lag op de hoek met de Roemer Visscherstraat. Er lag een grote stoep voor ons huis, waar we als kinderen spelletjes deden: blindenmannetje, butertje [=verstoppertje; RED], touwtjespringen met een lang, dik touw, knikkeren. We schaatsten ook op de slootjes tussen de weilanden aan de overkant van de Lage Morsweg. Lag er nou vroeger elke winter ijs? Ik dacht van wel. Op mijn negende kreeg ik schaatsen en mijn vader zou me het leren, als hij klaar was met zijn melkwijk. Ik deed het toch liever zelf en ik heb hem al gauw naar huis gestuurd.

In de buurt kende ik bijna alle mensen, omdat ze bij ons als klant in de winkel kwamen. Ik moest als oudste al heel jong meehelpen. Lege flessen naar achter brengen. Lege dozen in elkaar vouwen. Binnengekomen goederen op hun plaats zetten.

Ons huis was niet groot. Met vier kamers en vijf kinderen en nog een dienstmeisje voor dag en nacht was het woe-keren met de ruimte. Er waren maar twee hangkasten in het hele huis. Ik moest mijn jurk altijd strijken voordat ik hem aantrok. Nu moet ik er wel bij vertellen dat we in die tijd niet zoveel kleding hadden. Ik heb nu vier kasten gevuld voor mij alleen.

Flakbij aan de Lage Morsweg lag een woonwagenkamp. De bewoners trokken vaak naar andere plaatsen en zetten dan een paard voor hun wagen. Over klein behuïsd zijn gesproken! Per wagen toch gauw drie kinderen, dus reken maar uit. Mijn vader verkocht daar zijn melk laat in de middag. Het waren beste klanten. Ze aten enkel roomboter; margarine werd niet gekocht. En wanneer het onweerde, kwamen ze bij ons in de winkel schuilen. Ze waren allemaal katholiek, maar hun Pasen hielden ze met Kerstmis. Ze gingen met garen en band langs de deur, sliepen scharen en messen. Rijk werden ze er niet van.

Maar het moet gezegd. We kwamen nooit een cent tekort aan de woonwagenbewoners. Soms poften ze wel bij ons en reden dan onverwachts in de vroege ochtend weg. Maar wanneer ze na maanden terugkwamen, was het eerste wat ze zeiden: melkboer, je krijgt nog geld van me. We konden ze vertrouwen. Mijn pa at vrijdags weleens een visje mee op de trap van de wagen. In het begin van de oorlog mocht men van de Duitsers niet meer in de wagens wonen. Ze zijn kort na de oorlog wel teruggekomen, maar weer verdwenen, toen er op hun plek een nieuwe buurt gebouwd werd. Jammer voor ons; we misten hun klandizie. In 1959 verkocht mijn vader de zaak en verloren we het contact met de buurt. Maar gelukkig woont mijn oudste vriendin in de Brederostraat.

Boeiende en betaalbare brocante

Twee maal per jaar stelt Hannie Wiedenhof-Selders haar garage en oprit open voor mensen die houden van leuke, nostalgische en zeer betaalbare spulletjes, oftewel brocante. Het is de passie van Hannie om het hele jaar door in het hele land en daarbuiten op jacht te gaan naar spulletjes die zij op kan knappen of repareren. Hier heeft zij echt een neus voor.

Pinksterzaterdag en 1e Pinksterdag én vlak voor Sinterklaas vindt deze brocanteverkoop plaats. Dit jaar heeft zij het gepland op zaterdag 19 en zondag 20 november. Noteert u dit alvast in uw agenda?

Zoekt u net iets groots of kleins voor in uw interieur? Of cadeautjes voor iemand die alles al heeft? Of alvast aparte kerstversieringen? Kom dan eens snuffelen bij Hannie. U zult zich verbazen over de kleine prijsjes. Van sieraden tot kast, van engeltjes tot beddensprei, van oma's krukje tot bijna antieke spiegel en alles vol nostalgie. Alleen al leuk om te kijken. Heeft u overvloedige oude spulletjes, waar u vanaf wilt, neem dan ook eens contact met Hannie op!

Zaterdag 19 en zondag 20 november, van 10.30 – 16.00 uur
Hoge Morsweg 70A, Leiden tel. 071-5762894

Loes de Blok

Vernieuwde speeltuin Morschkwartier

Twee maanden geleden hing er een bordje aan het hek van speeltuin Morschkwartier dat deze vanwege de renovatie was gesloten. Het hek was open, want bulldozers reden heen en weer met zand, kapotte speeltoestellen en oude graszoden. Het grote schip werd afgebroken en andere speeltoestellen lagen op een andere plek. De speeltuin werd vernieuwd dankzij de gulle bijdrage van gemeente Leiden.

Om te kunnen beslissen welke speeltoestellen aan te schaffen, kregen de leden van de speeltuinvereniging Morschkwartier de kans om hun ideeën te laten horen. Daarnaast mochten ook de kinderen van De Morskring, Pacellischool en Buitenschoolse opvang Wonderland vertellen welke nieuwe speeltoestellen zij graag in de speeltuin willen hebben. Natuurlijk werd de kinderen, die op een mooie dag in de speeltuin kwamen spelen, ook gevraagd om hierover te tekenen of te vertellen. Het speeltuinbestuur kon jammer genoeg niet alle wensen laten uitvoeren, maar de favorieten, zoals een trampoline en een kabelbaan, kwamen wel op het wensenlijstje.

In twee weken tijd is de speeltuin weer speelklaar gemaakt en op 18 augustus is de vernieuwde speeltuin door de aanwezige kinderen geopend. Een mooie strik werd weggehaald en het was drie dagen feest met allerlei extra activiteiten.

Het speeltuinbestuur hoopt dat alle kinderen van de Lage Mors en Hoge Mors veel komen spelen in deze speeltuin. Een veilige plek met allerlei uitdagingen voor kinderen tot 12 jaar. Hartelijk welkom!

Openingstijden: (zie ook website) 10.00 tot 17.00 uur
Damlaan 2a, 2332 XH Leiden, 071-5761494
www.speeltuinmorschkwartier.nl

Namens het Speeltuinbestuur
Carla Koper

NOG ÉÉN SEIZOEN IJSHAL IN EIGEN WIJK

Dit jaar bestaat de Leidse ijshal aan de Vondellaan in de Lage Mors veertig jaar. In 1976 nam zuivelhandelaar Ton Menken het initiatief voor deze sportvoorziening. De bouw van de hal, die jarenlang Ton Menkenhal werd genoemd, begon in mei en duurde maar vier maanden. In oktober 1976 werd er voor het eerst geschaatst. Vanaf 1982 kampt de hal al met moeilijkheden. Eerst komt het gebouw in handen van de bank, later van de buurman, het garagebedrijf de LIAM. Huurder wordt in 1988 Stichting Schaatscentrum Leiden en dan wordt ook de IJs-sportvereniging Leiden opgericht. Sinds 1990 is gemeentelijke subsidie verleend, maar het bedrag staat steeds ter discussie. Vanwege de hoge exploitatiekosten komen er na 2000 allerlei plannen voor nieuwbouw elders in Leiden, maar Alphen aan den Rijn ligt op de loer.

In 2010 wint voor het eerst een Leidse sporter, die in de hal heeft leren schaatsen, een medaille op de Olympische winterspelen: Laurien van Riessen. In 2012 neemt de gemeenteraad een besluit er is vier miljoen beschikbaar voor een verbeterde of nieuwe hal. Later valt het besluit die te bouwen aan de Voorschoterweg. Alleen over de baanlengte moet dit jaar nog besloten worden. Kortom, ouders en kinderen van de Mors, maak nu nog even gebruik van een unieke ijshal in eigen wijk! We zullen de hal nog gaan missen. (bewerkt door GJT naar een bericht in het Witte Weekblad van 10 augustus.) *Lezers, heeft U herinneringen aan de hal: laat het Morsetekens weten (via info@morsetekens.nl).*

JACOBS VERLAAT LEIDEN

In augustus werd bekend dat het internationale ingenieursbureau Jacobs Engineering (JE) het gebouw Plesmanlaan 100 zal verlaten. Deze van oorsprong Amerikaanse multinational en technische dienstverlener heeft na lang wikken en wegen gekozen voor verhuizing van zijn Europees hoofdkwartier naar Bezuidenhout in Den

Haag. Een verlies voor Leiden en vooral voor de Leidse werkgelegenheid, al is niet bekend hoeveel werknemers in Leiden (of de Mors) wonen. Het gaat om niet minder dan 820 personeelsleden en daarnaast 269 tijdelijke krachten. De verhuizing zal in 2017 plaatsvinden. De betonnen kolos naast Z & Z en Holiday Inn vlakbij de Bockhorst was hoog nodig aan renovatie toe. De eigenaar, Haagse vastgoedfirma Urban Interest, overweegt het gebouw om te bouwen tot appartementen. In het kantorencomplex in de buurt (Verbeekstraat) heerst nu al duidelijk leegstand. *(bewerkt door GJT naar een bericht in het Financieel Dagblad).*

Zo moet het niet

Bijgaande foto is deze zomer genomen aan de Agaatlaan. Een van de bewoners ergerde zich mateloos hieraan en nam contact op met de gemeente. Toevallig is het zo dat de gemeente sinds 1 februari 2016 een bijdrage van 30 euro vraagt voor het ophalen van grofvuil. Daar zijn inmiddels meer mensen tegen in opstand gekomen. De gemeenteraad heeft besloten tot een evaluatie van de effecten van het ophaaltarief. Ook zal onderzocht worden of de maandelijkse grofvuilophaaldag weer ingevoerd kan worden. Dat is dus even afwachten.

Maar er zijn wel een paar dingen duidelijk:

Winkelkarren zijn geen grofvuil, die moet je gewoon terugbrengen naar het Diamantplein.

Kartonnen dozen moeten kleingemaakt worden en kunnen dan in een container.

Onlangs ging ik poolshoogte nemen bij de Agaatlaan, en ik zag helaas weer winkelkarren en kartonnen dozen liggen. Maar ik trof ook twee ijverige medewerksters van Jong Wijk talent, die bezig waren met papier prikken en andere kleine dingen van de straat opruimen. Ik vond dat een heel goede actie! Ze doen dat tegen een kleine vergoeding, zakgeld dus. Jongeren uit de buurt die ook zakgeld op die manier willen verdienen, zijn welkom bij Jong Wijk talent.

Hilde van Dijk

De egel: hoe meer tegels, hoe minder egels

Hoe aaibaar is een egel? Letterlijk geen beestje om zonder handschoenen aan te pakken. Maar deze stekelbol geniet wel een grote populariteit; een egelhater heb ik nog nooit ontmoet. De egel helpt ons in de tuin door veel naaktslakken, huisjes-slakken en rupsen te verorberen. Daarnaast eet hij wormen, duizendpoten, pissebedden, kevers en af en toe een besje of paddenstoel. Maar het lieve dier vergrijpt zich ook aan jonge muisjes en aan vogeleieren van grondbroeders. En aan het bakje kattenbrokjes buiten. Er zijn ook egels die de functie van het kattenluik kennen.

Kattenvoer is prima egelvoer, in tegenstelling tot melk!

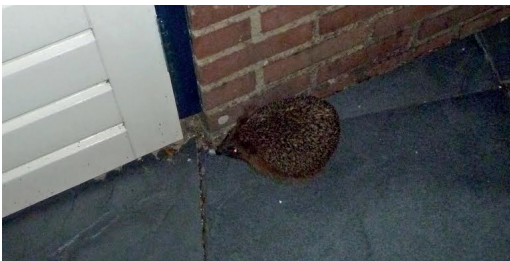
Anders dan sommige honden laten poezen het stekelbeest wijselijk met rust, ook al kost het hun een maaltijd. Al vangen marters, vossen en uilen weleens egels, het verkeer is de grootste vijand.

Egels zijn luidruchtig; ze smakken, snuiven en snorken; ze paren voorzichtig, maar met een hoop herrie. In je tuin kunnen diverse egels langskomen, en één egel kan best een hele straat of buurt aflopen.

In de Mors is het pinnige dier een gewone verschijning (zie foto's). Helaas is er veel geschikt biotoop verloren gegaan door het OBSP*-project, en dreigt er in ons stadsdeel nog meer gemeentelijk groen te verdwijnen. Egels houden van struiken met een dichte onderbegroeiing en een dikke strooisellaag vol takken. In je tuin kun je ze helpen door een volle border, door in herfst en winter uitgebloeide planten te laten staan, door bladeren en twijgjes te laten liggen, door een takkenril** of houtstapel, door een open composthoop en door gifvrij te werken. Een vijver is een prima drinkplaats voor veel dieren, maar zorg dan wel voor een goede uitklimplek. Overigens kunnen egels prima zwemmen. Kies als afscheiding voor een heg in plaats van een schutting. Staat er toch een schutting, maak dan onderaan poortjes van 15 bij 15 cm, zodat de beestjes van tuin naar tuin kunnen lopen. In een niet te nette tuin kunnen egels ook een plekje vinden voor hun winterslaap. Terwijl hun verwanten (mollen en spitsmuizen) en andere zoogdieren 's winters actief blijven of hooguit een winterrust kennen in een holletje met

voedselvoorraad, houden egels een echte winterslaap waarbij hartslag, ademhaling en lichaamstemperatuur op een laag pitje staan. Ze hebben dit gemeen met vleermuizen. Soms kan een egel 's winters uit zijn slaap ontwaken en dan even op zoek gaan naar voedsel. Meestal is dat geen probleem. Maar als je (overdag) een egel tegenkomt die wellicht ziek is (suf, wankel, hoestend) of gewond, neem dan contact op met de egelopvang: www.egelopvangdenhaag.nl/ . Schuim op de bek en uitwendige parasieten zijn géén tekenen van ziekte. Meer informatie is te vinden op www.zoogdiervereniging.nl/egel.

De gemeente Leiden participeert in het project “Operatie Steenbreek”, om de tuinen te onttregelen en vergroenen; voor tips en het waarom, zie: www.operatiesteenbreek.nl/ . Onze “aaibare” prikkebol zal er zeker van profiteren. Want hoe meer tegels, hoe minder egels!

Tekst en foto's: Gerard van der Klugt

[* ontsluiting Bio-Science Park,

** wal van opgestapelde takken, bij elkaar gehouden door verticale palen

Nieuws Mededelingen Morsetekens

Libertas Leiden start met Wijkacademie Opgroeien en Mee-
doen in de Mors

Wijkacademie Opgroeien en Meedoen is een programma dat bewoners stimuleert met elkaar in gesprek te gaan, van elkaar te leren en samenwerking aan te gaan met scholen en instellingen in de buurt. Levensverhalen zijn de basis voor het gesprek. We komen graag in contact met bewoners van verschillende achtergronden. De bijeenkomsten vinden elke 3 weken plaats vanaf donderdag 8 september van 13.00 - 14.30 uur in Morschwijk, Topaaslaan 19 (is gratis)
Contact: Karin Witteman 06-52392897 & Melissa de Vries 06-46118975.

Aanwezigheid wijkagent Lage en Hoge Mors

Het vaste wekelijkse spreekuur van de wijkagent op de dinsdagochtenden in het buurtcentrum Morschwijk is komen te vervallen. De wijkagent blijft in de wijk aanwezig en beschikbaar voor vragen. De afgelopen 4 jaar is het aantal bezoekers afgenomen en is ervoor gekozen om dynamischer in de wijk aanwezig te zijn, middels zogeheten 'pop-up' momenten. Via de onderstaande social-media van de politie Leiden wordt u op de hoogte gehouden, waar en wanneer de wijkagent in de wijk is.

facebook.com/politieleiden twitter.com/polleiden [instagram/politieleiden](https://instagram.com/politieleiden)

Uiteraard blijft het ook mogelijk om de wijkagent te spreken via het landelijke telefoonnummer politie: 0900-8844. Er wordt een terugbelverzoek aangemaakt, de wijkagent zelf of een van zijn directe collega's belt u terug. Er kan soms wel een paar dagen tussen uw terugbelverzoek en de behandeling ervan zitten. Dit in verband met de wisselende roosters en drukte.

Ingeval u te maken krijgt met een heterdaad situatie, een levensbedreigende situatie of anderszins met spoed politie nodig heeft, belt u het landelijke noodnummer: 112.

Ook schuift de wijkagent voor de Lage- en Hoge Mors, Transvaalbuurt en het Bio-Science Park af en toe aan bij het live vragenuurtje via het Facebook account van de politie Leiden. De data en tijden van dit vragenuurtje volgen op social media. Een komend 'pop up' moment van de wijkagent vindt plaats op donderdag 15 sept. 15.00 – ca. 15.30 uur op de Jan Luykenlaan ter hoogte van de van Ravelingenstraat. De wijkagent kijkt ernaar uit u te ontmoeten!

Dennis Perdok, Wijkagent Politie Leiden

Wijkplaats-café

Op vrijdagen (17 - 19 uur) is wijkplaats-café, Topaaslaan 23, Leiden weer geopend.

Het 'Wijkplaats-Café' is een initiatief van de Protestantse Geleofs-gemeenschap De Verbinding. De bedoeling is om elkaar in een ontspannen sfeer te ontmoeten. Onder het genot van een drankje en een hapje is er ruimte om nieuwe vrienden te maken en bestaande vriendschappen te onderhouden. Om te discussiëren over belangrijke zaken, te praten over wat ons bezighoudt, maar vooral om samen te lachen en te genieten van de goede kanten van het leven! U bent van harte uitgenodigd!

Graag tot ziens!

ZINGEVING, “Regie over eigen leven”

Doen wat je echt wilt... daar word je blij van!

Geïnspireerd door de grote veranderingen die wij in ons leven ervaren, hebben wij een cursus opgezet met als doel deelnemers handvatten aan te reiken om zelf sturing te (blijven) geven in een levensfase die grote verandering meebrengt. Bijvoorbeeld bij ontslag, overlijden van een dierbare of wanneer je relatie uitgaat. Plichten en routine vervallen, nieuwe ankers zijn nodig om weer zin te geven aan je bestaan. Iedereen (jong en oud) staat voor de uitdaging zelf en op eigen kracht zijn/haar leven zinvol in te vullen. “Zinvol” in lijn met wensen, talenten en mogelijkheden. Een zee van tijd moet immers geen zee van leegte worden!

De cursus bestaat uit 9 bijeenkomsten. Nadere informatie en aanmelden bij Nel van der Put, putvande@xs4all.nl 071-5215967 / 06-41304072

Sportactiviteit Hardlopen

Ik daag je uit om te starten met bewegen! Goed voor de gezondheid en leuk voor de sociale contacten. Rustig opbouwschema. Meenemen: hardloopschoenen en sportkleding, flesje water is fijn. Deelname geschiedt op eigen risico. Start donderdag 15 september, 9.30 uur vanaf Morschwijk, Topaaslaan 19. (gratis) Info: 06-46118975 Melissa de Vries (sociaal makelaar).

BUUV

Buuv is een off-line en een online project van Libertas Leiden. Wijkbewoners kunnen hierop hun vraag en aanbod plaatsen. Een vraag kan zijn: “Ik ben slecht ter been, wie kan de boodschappen voor mij doen?” Een aanbod kan dan zijn: “Ik heb elke dag wel een half uurtje over om iets voor een ander te doen, maakt niet uit wat!” Dan kunnen deze vraag en dit aanbod prima op elkaar passen en dan kunnen deze wijkbewoners elkaar perfect van dienst zijn. De vrijwilliger is dan vrijwilliger van de buurt. Ook kan dit gebeuren door met de wijkwerkers van Libertas Leiden in de Mors in gesprek te gaan. Deze wijkwerkers zijn Karin Witteman, Melissa de Vries-Mulder en Tony van der Haar. Geef u op en geef het door! Wijkopbouwwerker Tony van der Haar, 06.-21284806 t.vanderhaar@libertasleiden.nl

Rijbewijskeuring goedkoop

Dokter R. Kamerling werkt voor Stichting Medipartners Nederland. Via SMN - die uitsluitend met vrijwilligers werkt - kunt u een (goedkope) rijbewijskeuring (B/E) laten doen. De kosten voor een keuring zijn €25. Is men lid van een ouderenbond, dan geldt een lager tarief van €20. Dr. Kamerling houdt in de even weken op donderdag van 9.30-11.30 uur spreekuur in Huis van de buurt Morswijck. Buiten het spreekuur om kan er een afspraak gemaakt worden op telefoonnummer: 071-5728434

graffiti Pesthuistunnel

Muurschilderingen: een positief geluid

De redactie ontving na de nogal negatieve reacties over de graffitschilderingen in de tunneltjes ook een positief oordeel. Voor de broodnodige variatie en een evenwichtig beeld willen wij de lezers dit geluid niet onthouden. Dat betekent niet dat we in elk nummer de graffiti aan de orde stellen. Er zijn ook andere en misschien wel belangrijker onderwerpen.

Toen ik de Morsetekens van juni nog eens op mijn gemak doorlas, stuitte ik op de discussie over de muurschilderingen. Ik wil graag een reactie geven. Ik ben juist blij met deze fleurige tekeningen.

Regelmatig wordt iets nieuws op de muur gezet. Als ik de jongeren ingespanssen bezig zie, ben ik nieuwsgierig wat ze aan het eind van de dag hebben gemaakt.

Rond Valentijnsdag was er een vader met zijn zoontje hartjes aan het schilderen. Het ventje liet me trots zien welk hartje hij had geschilderd. Daar geniet ik van.

Op dit moment is er een prachtig mannenhoofd te zien. Ik vind het heel knap dat er door spuitwerk zo'n sprekende uitdrukking op het gezicht is gezet. Door veel te oefenen krijgt deze jongeman dit voor elkaar.

Jong en oud vinden het leuk als je hen aanspreekt en vraagt naar de betekenis van hun kunstwerk. Waar is de angst om niet meer door het tunneltje te durven op gebaseerd? Ik verwacht niet dat de tekeningen van de muur komen om mij vast te pakken als ik door de tunnel fiets.

Ik hoop dat de positieve reacties de overhand hebben, zodat deze fleurige tekeningen niet hoeven te wijken voor sombere gedachten.

Elly Wabeke (62 jaar)

Gezondheidscentrum Vondellaan
Vondellaan 35Ac
2332 AA Leiden

071 5761757
info@fysiotherapievondellaan.nl

U bent van harte welkom voor:

- ✓ Algemene fysiotherapie
- ✓ Manuele therapie
- ✓ Kinderfysiotherapie
- ✓ Psychosomatische fysiotherapie
- ✓ Oedeemfysiotherapie
- ✓ Handfysiotherapie
- ✓ Dry needling
- ✓ Orthopedische revalidatie
- ✓ Valpreventie

Meer info op www.fysiotherapievondellaan.nl

RE/MAX

Lage- en Hoge Mors

- gratis waardebepaling
- uniek marketingplan
- altijd bereikbaar
- no Cure, no Pay

Wessel Lemckert
wijkspecialist
06-28256681

funda

**Aankoop - Verkoop - Taxatie
- Hypotheken - BOG - Verhuur**

“Thuis (Zorg)” in de Mors

Vanaf januari 2016 zitten we als Pro-Cura Thuiszorg aan de Lage Morsweg 18. De opening was 21 april. Nu, ruim een halfjaar later, voelen we er ons thuis in het rijtje van groenteboer de Tuinkabout, kapper Maxime en slager Leenards. We starten met goedemorgen zeggen, hard werken en een praatje om elkaar te leren kennen, ingrediënten die wij als thuiszorgorganisatie graag neerzetten. De klant kan rekenen op een persoonlijke benadering en een vast team van zorgverleners. Onze klantengroep is divers, hoewel de ouderen in de meerderheid zijn, Onze oudste klanten zijn dik over de 90. Pro-Cura bestaat als thuiszorgorganisatie al 21 jaar; we verleenen thuiszorg in Leiderdorp, Oegstgeest en Leiden. We werken samen met andere zorgorganisaties waar we kunnen. Zo zijn we als kleinere zorgorganisatie blij met de samenwerking met Libertas; als onze klanten nachtzorg en/of alarmering nodig hebben, regelen we dat via Libertas. In ons kantoor aan de Lage Morsweg komen de zorgverleners die werken in Leiden- West en Oegstgeest, met regelmaat even aan, om te lunchen of voor werkoverleg. Het is prettig werken in het pand, we voelen ons er thuis en zijn van plan er te blijven.

Namens de collega's van Pro-Cura *Renate Tuijten*

*feestelijke opening van Pro-Cura aan de Lage Morsweg
hieronder: circus was het thema van het jaarlijkse feest aan
de Jacob Catslaan*

Plezier
Ervaring &
Ontwikkeling
Vertrouwen
Ontzorgen

- Combinatie van verschillende locaties mogelijk
- Sport&Spel BSO
- Topgroep: speciaal voor de oudste kinderen
- Gevarieerde activiteiten en workshops
- Veel uitstapjes in schoolvakanties
- Voorschoolse opvang vanaf 7.30 uur

Wonderland geeft kinderen de ruimte

Wonderland Vondellaan

Vondellaan 35b

Wonderland de Speeltuin

Damlaan 2a

Wonderland Sport&Spel

Haagse Schouwweg

Wonderland Anne Frank

Zuster Meijboomstraat 2

Buitenschoolse opvang Leiden

Info@wonderlandkinderopvang.nl

085 27 33 440

www.wonderlandkinderopvang.nl

Zwanen bij Engelbertha's hoeve, Hoge Morsweg april 2016.

foto: Lucie Ritter